
TALEPUNKT

Udenrigsministeriet

Til:	Udviklingsministeren	Sagsnr.	2016 - 50852
Fra:	VBE	Dato:	9. januar 2017
Emne:	Samråd i Udenrigsudvalget den 12. januar 2017: Hvad vil ministrene gøre for at komme globalt børnearbejde og gældsslaveri til livs?		

Der er stillet en række spørgsmål på baggrund af Danwatch-rapporten om arbejdsforhold i vanilje-plantager i Madagaskar. Jeg vil besvare delspørgsmål 3 [i samrådssp. N], omkring bekæmpelse af børnearbejde og gældsslaveri, som falder under mit ressortområde.

Inden jeg går til den konkrete besvarelse af samrådsspørgsmål N, vil jeg gerne understrege, at jeg tager stærkt afstand fra børnearbejde og gældsslaveri. Både i den konkrete sag fra Madagaskar, hvor de forhold der skitseres i Danwatch' rapport er dybt bekymrende, og globalt. Desværre er børnearbejde og gældsslaveri kendte problematikker i en række udviklingslande.

Ligesom erhvervsministeren mener jeg, at virksomheders ansvar strækker sig gennem hele leverandørkæden. Her er det vigtigt at sige, at der ofte er tale om komplekse problemstillinger, hvor løsninger kræver en langsigtet indsats. Der er ingen "quick fixes". Virksomheder kan ved at indgå tætte samarbejder med leverandører og underleverandører have positiv indflydelse. Det skal vi støtte.

Den private sektor spiller en central rolle for at indfri FN's verdensmål, herunder sikre børns rettigheder og anstændige arbejdsforhold. Her er respekt for menneskerettigheder afgørende -- og til gavn for både virksomhederne og det samfund de er en del af. Det er min forventning, at verdensmålene vil bidrage til at skærpe fokus på bæredygtighed i virksomheders indkøbsafdelinger, i bestyrelser, hos investorer og blandt forbrugerne. For at hjælpe den positive udvikling på vej er Udenrigsministeriet bl.a. vært for en række arrangementer, der skal udbrede viden om verdensmålene blandt dansk erhvervsliv.

Gennem udviklingssamarbejdet støtter vi fremme af menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder (herunder bekæmpelse af børnearbejde og tvangsarbejde) på flere niveauer.

Lad mig give to konkrete eksempler:

Gennem vores støtte til 3F har vi fokus på arbejdstagerrettigheder, som inkluderer retten til at være fri for børnearbejde samt slave- og tvangsarbejde. 3Fs arbejde med at understøtte organisering af arbejdere i programlandene anses af organisationen som en nøgelfaktor ift. at reducere børne- og tvangsarbejde [3F har en rammeaftale via civilsamfundsmidlerne; 26,4 mio. kr. i 2016].

Flygtningekrisen udfordrer menneskerettigheder, herunder børns rettigheder. Danmark støtter via den humanitære bistand indsætter rettet

mod børnearbejde gennem det europæiske nærområdeprogram for Mellemøsten, som Danmark står i spidsen for. I samarbejde med de relevante regeringsmyndigheder i Libanon og Jordan arbejder den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) på at forebygge og bekæmpe børnearbejde i de to lande samt støtte kapacitetsudviklingen af lokale civilsamfundsorganisationer inden for området.

Derudover samarbejder vi med internationale organisationer som fx FN og ILO for at fremme menneske- og arbejdstagerrettigheder, hvilket også gælder kampen mod børnearbejde og gældsslaveri.

Som svar på de forhold i Madagaskar der skitseres i Danwatch' rapport, er det særligt relevant at fremhæve Danmarks samarbejde med the Sustainable Trade Initiative (IDH), som arbejder for at fremme bæredygtig handel og udvikling i en række globale værdikæder, herunder vanilje.

IDH er en drivkraft bag the Sustainable Vanilla Initiative, som blev lanceret i 2015. Initiativet er et eksempel på et sektorsamarbejde, der skal adressere komplekse udfordringer, som virksomhederne ikke kan løse alene.

The Sustainable Vanilla Initiative samler de største virksomheder, eksportører samt producenter med henblik på at adressere de centrale

udfordringer i vaniljesektoren. Initiativet har fokus på Madagaskar og samler virksomheder, der udgør 70 pct. af den globale efterspørgsel. Målsætningen er at finde løsninger på de vanskelige udfordringer i sektoren, som Danwatch rapportererne også peger på: Gæld og fattigdom, børnearbejde og tyveri af vanilje.

Konkret sigter vaniljeinitiativet på at engagere virksomheder for at sikre en bæredygtig vaniljeproduktion gennem fælles løsninger og samarbejde med lokale myndigheder. Ikke mindst arbejde der på at skabe bedre levevilkår for små vaniljeproducenter bl.a. gennem forbedrede produktionsmetoder og adgang til opsparingsordninger. Initiativet arbejder også på reetablering af et mærkningssystem af vaniljen inklusiv udvidet brug af certificering samt etablering af lokale vagtværn og registrering af indsamlere, så tyveri kan forebygges.

Lad mig afslutningsvist nævne, at i bekæmpelse af børnearbejde og gældsslaveri globalt, er det afgørende at adressere de underliggende årsager, primært fattigdom. Fattigdomsbekæmpelse står fortsat i centrum af dansk udviklingssamarbejde.